

Motion till riksdagen

1989/90:Ub656

av Börje Nilsson m.fl. (s, m, fp, c)

Polymeringenjörsutbildning till Kristianstad

I bilaga 10 till budgetpropositionen 1989/90:100 framlägger föredragande förslag rörande en ny, tvåårig ingenjörsutbildning. I samband med detta föreslås också att bl.a. textilingenjörslinjen skall bibehållas som separat, allmän utbildningslinje.

För högskolan i Kristianstad föreslås 180 platser inom området för högskolestyrelsens fördelning under budgetperioden 1990/91 – 1993/94. 60 av dessa platser avser nuvarande två lokala utbildningslinjer, polymertekniklinjen, 80 poäng och formtekniklinjen, 80 poäng, båda lokaliserade till Kristianstad. Organisatoriskt kommer de att ingå i maskiningenjörslinjen. Med anledning av detta vill vi framhålla följande:

1. Sedan högskolans start 1977 har utbildning inom det polymertekniska området förekommit vid högskolan i Kristianstad. Redan i samband med diskussionerna rörande lokalisering av YTH-utbildningarna i landet uttalade sig branschen för att den polymertekniska linjen i Kristianstad, med åtföljande fristående kurser, bör bibehållas (UHÄ-rapport 1983:18, sid. 26).
2. I UHÄ:s strukturplaner för högskolan i Kristianstad anges polymer- och formteknikområdena som högskolans speciella profilområden. Med utgångspunkt i dessa planer har ett omfattande utvecklingsarbete utförts. Arbetet, som finansierats med hjälp av anslag från dåvarande regionstyrelsen, länsstyrelsen, högskolan och olika företag, har hela tiden skett i nära samarbete med branschen samt med forskande och utbildande högskolor och institutioner inom och utom landet.
3. Utbildningen är i dag den enda polymer- och formtekniska utbildningen på mellannivå i Skandinavien. Den tilldrar sig nationell och internationell uppmärksamhet för sin uppläggning och kvalitet. I andra länder sker en ökad satsning på utbildning inom det polymertekniska området. Som exempel kan nämnas att delstaten Niedersachsen nyligen beslutat satsa 27 miljoner mark på ett centrum för polymerteknisk utbildning, utveckling och forskning. Liknande satsningar har tidigare gjorts i Würzburg. Grundutbildningen på de olika orterna ligger på en nivå motsvarande den i Kristianstad. Liknande utbildning bedrivs också i Rosenheim i Bayern. I Österrike bedrivs sedan 20 år grundutbildning, utveckling och forskning vid Technologischen Gewerbemuseum i Wien. I England erbjuds utbildning på en nivå motsvarande Kristianstads bl.a. vid London School of Polymer Technology, Polytechnic of North London och Manchester Poly-

technic. Samarbete förekommer i dag mellan utbildningen i Kristianstad och flera av de ovan nämnda orterna.

4. En anledning till den ökande internationella satsningen på polymer- och formteknisk utbildning är plastens ökande betydelse som konstruktionsmaterial. Plast är ett förhållandevis nytt material med kraftigt ökande användning inom nya områden i näringslivet, men också med åtföljande problem vid tillverkning, återvinning och destruktion. Försöksprojekt inom de sistnämnda områdena pågår vid högskolan. Kombinationen av bearbetningstekniskt, kemitekniskt, formtekniskt och produktionstekniskt kunnande gör det svårt att inordna utbildningen i en generell linje som exempelvis maskiningenjörslinjen. För detta talar också att utbildningen på mellannivå i dag endast finns på en ort i Skandinavien: Kristianstad.

Det är i detta sammanhang intressant att jämföra med ingenjörsutbildningen i andra länder, där utbildningen inom polymerområdet genomgående bedrivs som specialingenjörutbildningar.

5. I Kristianstad samordnar olika utbildningsanordnare sin utbildning inom det polymertechniska området. AMU ger utbildning i kursform upp till och med gymnasial nivå. Kristianstads kommun planerar en specialisering mot plast inom grenen för bearbetningsteknik och högskolan erbjuder såväl linjeutbildning som fristående kurser och uppdragsutbildning på högskolenivå. Denna gemensamma utbildningssatsning möjliggör samutnyttjande av såväl teknisk utrustning som lärare.
6. En lång rad branschorganisationer och företag har uttalat sig för att polymer- och formtekniklinjerna bör få en egen identitet och inte inordnas i någon generell utbildningslinje. Bland dem, som uttalat sig för detta kan nämnas Plast- och gummitekniska institutet, Sveriges Plastförbund, Svenska form- och pressverktygsföreningen, Sveriges modelltillverkares förening, Ericsson Telecom AB, Uddeholm, Neste Kemi, Nobel Plast, Axon AB, IKEA och Perstorp AB.
7. Den stagnerande textilindustrin föreslås få bibehålla sin egen allmänna utbildningslinje, textilingenjörslinjen. Det är minst lika angeläget att den växande verksamheten inom plast- och gummiområdet i Sverige, med för närvarande cirka 2 000 företag, får sin egen allmänna utbildningslinje med en nationellt och internationellt gångbar särart.
8. Om de 60 utbildningsplatserna, motsvarande de nuvarande lokala polymer- och formtekniklinjerna, i stället för en inordning i maskiningenjörslinjen, utformas som en polymeringenjörslinje, med gemensam intagning, men med en grendelning mot polymerteknik respektive formteknik under utbildningens gång, innebär detta inte någon kostnadsökning i förhållande till föredragandes förslag, varken på kort eller lång sikt.
9. Utbildningen bedrivs för närvarande i lokaler som färdigställdes för sitt ändamål för mindre än ett år sedan. Stor vikt har lagts vid behandlingen av de gaser som uppstår vid verksamheten. De stränga gränsvärden som uppställts för exempelvis styren har med bred marginal underskridits. Att behandla problem av detta slag ingår som en naturlig del i utbildningen.

Genom anslag från staten och genom depositioner från en lång rad företag kan de studerande erbjudas en omfattande och modern maskinutrustning.

Mot. 1989/90
Ub656

10. Forskningsanknytningen garanteras dels genom kontakter med forskande enheter inom och utom Sverige, dels genom deltagande i mycket omfattande forsknings- och utvecklingsprojekt, där modern dator teknik utnyttjas i växande omfattning.
11. Internationaliseringen ingår som en integrerad del i utbildningen på många olika sätt: utländska gästföreläsare, studieresor, deltagande i internationella projekt och utbyte av läromedel.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om inrättande av de lokala linjerna polymertekniklinjen, 80 poäng, och formtekniklinjen, 80 poäng, som separat allmän utbildningslinje.

Stockholm den 25 januari 1990

Börje Nilsson (s)

Bo Lundgren (m)

Karl-Erik Olsson (c)

Bengt Harding Olson (fp)